

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Dubová

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty pre roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty a preveriť realizáciu činnosti - príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (úprava existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bolo pri príprave na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu na kontrolovanom subjekte zhodnotiť:

- legislatívny rámec pre zavedenie programového rozpočtovania,
- časový harmonogram implementácie,
- vytvorenie regulačného rámca (vypracovanie smernice, všeobecne záväzného nariadenia alebo iného podobného predpisu),
- vytvorenie programovej štruktúry (programy, aktivity podriadených organizácií),
- formulovanie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov, zmeny programovej štruktúry a ich schvaľovanie,
- schvaľovanie programového rozpočtu.

V oblasti monitorovania a hodnotenia porovnať očakávané hodnoty stanovené v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou a porovnať rozpočtované výdavky na plnenie programov a ich častí so skutočnosťou v roku 2009. Preveriť, či bola spracovaná monitorovacia správa ako polročné hodnotenie a hodnotenie plnenia programov obce ako súčasť záverečného účtu obce.

Kontrola bola vykonaná v obci Dubová, za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Pri zavedení programového rozpočtovania obec Dubová (ďalej len „obec“), nevyhotovila časový harmonogram, ktorý obsahoval povinnosti jednotlivých účastníkov tvorby programového rozpočtu a časový plán ich realizácie.

Reguláciu rozpočtového procesu, úlohy a zodpovednosť jednotlivých subjektov rozpočtového procesu pri príprave, schvaľovaní a hodnotení obec neupravila vo všeobecne záväznom nariadení o zásadách hospodárenia obce (ďalej len „VZN o zásadách hospodárenia obce“).

Pri formulovaní programov vychádzala z programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Programový rozpočet obsahoval aj aktivity podriadených organizácií.

S výnimkou štyroch podprogramov boli zámery naformulované tak, aby jednoducho a stručne popisovali stav, v súlade s poslaním samosprávy ho „pomáhali“ naplniť, boli stanovené ako výzva, všeobecne ale jasne deklarovali smerovanie samosprávy v danej oblasti.

Tým, že obec nestanovila cieľ pri podprograme v jednom prípade, konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Pri jednom prvku a dvoch podprogramoch neboli vypracované merateľné ukazovatele.

Merateľné ukazovatele pri viacerých prvkoch, projektoch a podprograme neboli formulované tak, aby sa prostredníctvom nich dal merať pokrok pri plnení cieľa.

Obec nestanovila vo svojom programovom rozpočte pre rok 2009 výšku rozpočtu pri deviatich podprogramoch.

Tým, že starosta schválil rozpočtové opatrenie nad rámec právomoci schválenej obecným zastupiteľstvom, bol porušený zákon o obecnom zriadení a VZN o zásadách hospodárenia obce.

Obec mala rozpočet zverejnený najmenej na 15 dní v súlade so zákonom o obecnom zriadení. K návrhu rozpočtu mala vypracované odborné stanovisko hlavného kontrolóra.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Kontrolovaný subjekt konal v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď si nesplnil povinnosť vykonať počas roka monitorovanie plnenia programov obce ako systematický proces zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programov.

Obec splnila svoju povinnosť a vykonala počas roka hodnotenie plnenia programov ako systematickú a analytickú činnosť, ktorá na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti, hospodárnosti, užitočnosti, dopadu, stability a udržateľnosti poskytuje spoľahlivé závery o výstupoch, výsledkoch, dôsledkoch a celkových účinkoch programu.

Na základe výsledkov hodnotenia obec vypracovala hodnotenie plnenia programov k 31.12.2009 ako súčasť záverečného účtu za rok 2009.

V hodnotiacej správe obce k 31.12.2009 nebola pri niektorých podprogramoch, prvkoch a projektoch uvedená výška rozpočtovaných finančných prostriedkov pre rok 2009 a ich čerpanie k 31.12.2009, zároveň nebola uvedená informácia o splnení cieľov s využitím porovnania plánovaných a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov s dôrazom na efektívnosť a účinnosť. Súčasťou hodnotiacej správy taktiež nebolo vysvetlenie nesplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov a v prípade existencie porovnateľných údajov porovnanie efektívnosti a účinnosti.

3. Záver

Obec nevypracovala časový harmonogram a nezaktualizovala VZN o zásadách hospodárenia obce vzhľadom na implementáciu programového rozpočtovania v rozpočtovom procese obce. Rozpočet na rok 2009 rozpísala na programy a podprogramy. K návrhu programového rozpočtu mala vypracované odborné stanovisko hlavného kontrolóra obce.

Pre jednotlivé programy boli naformulované zámery a ciele popisujúce stav, ktorý chcela obec dosiahnuť. Pri niektorých podprogramoch však neboli zámery správne naformulované a pri jednom podprograme nemala obec stanovený cieľ.

Merateľné ukazovatele neboli vypracované pri všetkých prvkoch a podprogramoch, v niektorých prípadoch neboli naformulované tak, aby sa prostredníctvom nich dal merať pokrok pri plnení cieľa. Pri niektorých podprogramoch nebola v programovom rozpočte stanovená výška rozpočtu pre rok 2009.

Rozpočtové opatrenia neboli vykonané starostom v súlade s VZN o zásadách hospodárenia obce a v súlade so zákonom o obecnom zriadení.

Počas roka obec nevykonala monitorovanie plnenia programov. Povinnosť vykonať hodnotenie plnenia programov splnila. Hodnotenie plnenia programov obce bolo súčasťou záverečného účtu za rok 2009.

Zhrnutie

Kontrolou bolo zistené, že obec porušila:

- zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že:
 - nevypracovala cieľ pri jednom podprograme,
 - nevykonala počas roka monitorovanie plnenia programov,
- zákon o obecnom zriadení tým, že:
 - starosta prekročil rozsah určený obecným zastupiteľstvom pre vykonanie zmeny rozpočtu,
- VZN o zásadách hospodárenia obce tým, že:
 - starosta schválil rozpočtové opatrenie vo výške presahujúcej výšku povolenú uvedeným nariadením.